

แบบรายงานผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม
ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ

ชื่อโครงการ

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กชั้นประถมศึกษา

โดย

นางสาวรุติมา สันลา

เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขปฏิบัติงาน

งานทันตกรรม กลุ่มงานบริการการแพทย์และสาธารณสุข

สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครยะลา

แบบรายงานผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ (สำหรับผู้นำเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียดเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน)

ชื่อโครงการ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กชั้นประถมศึกษา

๑. ผลการดำเนินงาน

ตามที่งานทันตกรรม กลุ่มงานบริการการแพทย์และสาธารณสุข สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครยะลา ได้เสนอโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กชั้นประถมศึกษา เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลนครยะลา ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ เป็นเงิน ๔๖,๓๐๕ บาท (เงินสี่หมื่นหกพันสามร้อยห้าบาทถ้วน) วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ในด้านทันตสุขภาพอย่างถูกต้องและเพื่อให้นักเรียนสามารถแปรงฟันได้สะอาดเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง) และโรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลายูบางกอก) จำนวน ๔๗๗ คน โครงการดังกล่าว ได้ผ่านพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลนครยะลา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ได้ดำเนินการและผลการดำเนินการดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ทันตสุขภาพ สอนแปรงฟันและประเมินความสะอาดโดยการย้อมคราบจุลินทรีย์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง) และโรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลายูบางกอก) โรงเรียนละ ๓ รุ่น จำนวน ๔๖๔ คน

๒. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ / ตัวชี้วัด

โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง)

ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการ

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนมีความรู้ด้านทันตสุขภาพอยู่ในระดับดี

ผลการดำเนินงาน ไม่ผ่านตัวชี้วัด สรุปผลตามแบบทดสอบความรู้ด้านทันตสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา พบว่า นักเรียนจำนวน ๑๙๖ คน มีความรู้ด้านทันตสุขภาพอยู่ในระดับดี จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕๑ ประเด็นข้อที่ตอบผิดคือ การใช้ไหมขัดฟัน โดยการลงแรงระหว่างซอกฟันแรงๆเพื่อให้ทำความสะอาดได้ดีขึ้น ฟันน้ำนมซี่แรกที่ขึ้น คือ ฟันกราม ตอนอายุประมาณ ๑๑ เดือน และ ฟันคนเรามี ๓ ชุด คือ ฟันน้ำนม ฟันแท้ และฟันปลอม รายละเอียดตามเอกสารแนบ

บรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการ

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนสามารถแปรงฟันได้สะอาดอยู่ในระดับดี (Good oral Hygiene) วัดจากดัชนีชี้วัดคราบจุลินทรีย์ (Plaque Index)

ผลการดำเนินงาน ผ่านตัวชี้วัด นักเรียนสามารถแปรงฟันได้สะอาดอยู่ในระดับดี (Good oral Hygiene) จำนวน ๑๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๑

โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลายูบางกอก)

บรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการ

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนมีความรู้ด้านทันตสุขภาพอยู่ในระดับดี

ผลการดำเนินงาน ผ่านตัวชี้วัด สรุปผลตามแบบทดสอบความรู้ด้านทันตสุขภาพนักเรียน ประถมศึกษา พบว่า นักเรียนจำนวน ๒๖๘ คน มีความรู้ด้านทันตสุขภาพอยู่ในระดับดี จำนวน ๒๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๑

บรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการ

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนสามารถแปรงฟันได้สะอาดอยู่ในระดับดี

(Good oral Hygiene) วัดจากดัชนีชี้วัดคราบจุลินทรีย์ (Plaque Index)

ผลการดำเนินงาน ผ่านตัวชี้วัด นักเรียนสามารถแปรงฟันได้สะอาดอยู่ในระดับดี (Good oral Hygiene) จำนวน ๒๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๔๖

๓. การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับการอนุมัติของโครงการ ๔๖,๓๐๕ บาท

งบประมาณที่เบิกจ่ายจริง ๔๕,๙๑๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๑๖

งบประมาณที่เหลือส่งคืนกองทุน ๓๙๐ บาท

๔. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

ไม่มี

มี

ปัญหา/อุปสรรค(ระบุ)

จากผลแบบทดสอบความรู้ด้านทันตสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา ยังไม่ผ่านตัวชี้วัด เนื่องจากนักเรียนแต่ละรุ่นมีตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และจำนวนมากน้อยแตกต่างกัน การรับรู้ไม่เหมือนกัน และอาจดูแลได้ไม่ทั่วถึงทั้งหมด

แนวทางในการแก้ไข (ระบุ)

แนวทางแก้ไขครั้งต่อไป อาจจะต้องออกแบบทดสอบตามช่วงอายุและเพิ่มจำนวนรุ่น ลดจำนวนกลุ่มเป้าหมายในแต่ละรุ่น เพื่อที่จะสามารถดูแลได้ทั่วถึงทั้งหมด

ลงชื่อ

ผู้รายงาน

(นางสาวรุติมา สันลา)

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขปฏิบัติงาน

วันที่.....๑๗.....มกราคม.....๒๕๖๑

สรุปผลการประเมิน

ตามแบบทดสอบความรู้ด้านทัศนสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา

โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง) และโรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลายูบางกอก) จำนวน ๔๖๔ คน

ตารางที่ ๑ แสดงผลแบบทดสอบความรู้ด้านทัศนสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง)

ระดับความรู้	ป.๑/๑	ป.๑/๒	ป.๒/๑	ป.๒/๒	ป.๓	ป.๔/๑	ป.๔/๒	ป.๕/๑	ป.๕/๒	ป.๖/๑	ป.๖/๒	รวม(คน)	ร้อยละ
ดี (๘-๑๐ คะแนน)	๑๕	๑๔	๑๓	๑๗	๑๗	๗	๑๓	๕	๑๒	๑๗	๑๘	๑๔๘	๗๕.๕๑
ปานกลาง (๖-๗.๙คะแนน)	๒	๒	๕	๑	๖	๔	-	๑๒	๔	๑	๑	๓๘	๑๙.๓๙
พอใช้ (๕-๕.๙คะแนน)	๑	๒	๒	๑	๒	-	-	-	๑	-	-	๙	๔.๕๙
ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า ๕ คะแนน)	-	-	-	-	-	๑	-	-	-	-	-	๑	๐.๕๑
รวม	๑๘	๑๘	๒๐	๑๙	๒๕	๑๒	๑๓	๑๗	๑๗	๑๘	๑๙	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ แสดงผลทดสอบความรู้ด้านทัศนสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา แบบทดสอบจำนวน ๑๐ คำถาม พบว่านักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง) มีความรู้อยู่ในระดับดี จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕๑

ตารางที่ ๒ แสดงผลแบบทดสอบความรู้ด้านทัศนสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลายูบางกอก)

ระดับความรู้	ป.๑/๑	ป.๑/๒	ป.๒/๑	ป.๒/๒	ป.๓/๑	ป.๓/๒	ป.๔/๑	ป.๔/๒	ป.๕/๑	ป.๕/๒	ป.๖/๑	ป.๖/๒	รวม(คน)	ร้อยละ
ดี (๘-๑๐ คะแนน)	๑๘	๑๖	๑๓	๑๙	๙	๒๒	๑๘	๒๖	๑๘	๑๘	๒๒	๑๗	๒๑๖	๘๐.๖๐
ปานกลาง (๖-๗.๙คะแนน)	๒	๕	๓	๑	๖	-	๗	-	๓	๓	๑	๓	๓๔	๑๒.๖๙
พอใช้ (๕-๕.๙คะแนน)	๒	๒	๒	-	๔	-	๒	-	๑	-	๑	-	๑๔	๕.๒๒
ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า ๕ คะแนน)	-	๑	-	-	-	-	๑	-	๑	-	-	๑	๔	๑.๔๙
รวม	๒๒	๒๔	๑๘	๒๐	๑๙	๒๒	๒๘	๒๖	๒๓	๒๑	๒๔	๒๑	๒๖๘	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ แสดงผลทดสอบความรู้ด้านทัศนสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา แบบทดสอบจำนวน ๑๐ คำถาม พบว่านักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลายูบางกอก) มีความรู้อยู่ในระดับดี จำนวน ๒๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๐

ตารางที่ ๓ สรุปผลแสดงผลแบบทดสอบความรู้ด้านทัศนสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา รายข้อ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง)

ลำดับ	แบบทดสอบความรู้ด้านทัศนสุขภาพ	คำตอบ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบผิด	ร้อยละ
๑	พืชน้ำนมมี ๒๐ ชี่ พืชแท้มี ๓๒ ชี่	✓	๑๘๘	๙๕.๙๒	๘	๔.๐๘
๒	พืชนคนเรามี ๓ ชุด คือ พืชน้ำนม พืชแท้ และพืชนปลอม	×	๑๔๐	๗๑.๔๓	๕๖	๒๘.๕๗
๓	การใช้ไหมขัดฟัน เพื่อเป็นการกำจัดเศษอาหารที่ติดระหว่างซอกฟัน	✓	๑๘๒	๙๒.๘๖	๑๔	๗.๑๔
๔	พืชนแท้จะชี่ใหญ่กว่าพืชน้ำนม สีขาวเหลืองและเรียงตัวชิดกัน	✓	๑๘๑	๙๒.๓๕	๑๕	๗.๖๕
๕	พืชน้ำนมชี่แรกที่ขึ้น คือ พืชนคราม ตอนอายุประมาณ ๑๑ เดือน	×	๑๓๓	๖๗.๘๖	๖๓	๓๒.๑๔
๖	พืชนผู้เกิดจากการรับประทานอาหารที่ไม่เหมาะสมและร่วมกับการแปรงฟันไม่สะอาด	✓	๑๘๒	๙๒.๘๖	๑๔	๗.๑๔
๗	การแปรงฟันวิธีขยับปิดคือ การเอียงขนแปรงเข้าหาขอบเหงือก ๔๕ องศา ออกแรงถูไปมา สั้นๆ ๑๐ ครั้งแล้วปิดปลายขนแปรงไปทางปลายฟัน	✓	๑๗๗	๙๐.๓๑	๑๙	๙.๖๙
๘	ลักษณะแปรงสีฟันที่ดี คือขนแปรงเรียบตรง ขนนุ่ม ขนไม่บาน	✓	๑๗๗	๙๐.๓๑	๑๙	๙.๖๙
๙	การใช้ไหมขัดฟัน โดยการลงแรงระหว่างซอกฟันแรงๆเพื่อให้ทำความสะอาดได้ดีขึ้น	×	๑๐๑	๕๑.๕๓	๙๕	๔๘.๔๗
๑๐	เมื่อเกิดอาการเสียวหรือปวดฟันควรไปพบทันตแพทย์ให้เร็วที่สุด	✓	๑๘๑	๙๒.๓๕	๑๕	๗.๖๕

จากตารางที่ ๓ พบว่า นักเรียน โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง) มีความรู้ด้านทัศนสุขภาพ อยู่ในระดับดี ในหัวข้อ พืชน้ำนมมี ๒๐ ชี่ พืชแท้มี ๓๒ ชี่ ร้อยละ ๙๕.๙๒ รองลงมาคือ การใช้ไหมขัดฟัน เพื่อเป็นการกำจัดเศษอาหารที่ติดระหว่างซอกฟันร้อยละ ๙๒.๘๖ พืชนผู้เกิดจากการรับประทานอาหารที่ไม่เหมาะสมและร่วมกับการแปรงฟันไม่สะอาด ร้อยละ ๙๒.๘๖ และเมื่อเกิดอาการเสียวหรือปวดฟันควรไปพบทันตแพทย์ให้เร็วที่สุด ร้อยละ ๙๒.๓๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ สรุปผลแสดงผลแบบทดสอบความรู้ด้านทันตสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา รายชื่อ โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลาญบางกอก)

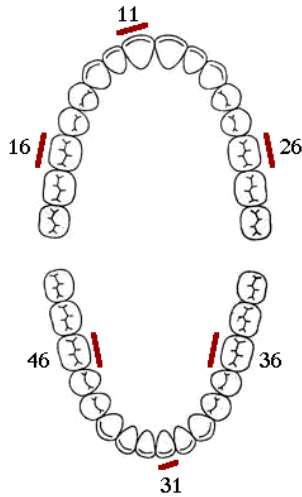
ลำดับ	แบบทดสอบความรู้ด้านทันตสุขภาพ	คำตอบ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบผิด	ร้อยละ
๑	ฟันน้ำนมมี ๒๐ ซี่ ฟันแท้มี ๓๒ ซี่	✓	๒๕๘	๙๖.๒๗	๑๐	๓.๗๓
๒	ฟันคนเรามี ๓ ชุด คือ ฟันน้ำนม ฟันแท้ และฟันปลอม	×	๒๓๓	๘๖.๙๔	๓๕	๑๓.๐๖
๓	การใช้ไหมขัดฟัน เพื่อเป็นการกำจัดเศษอาหารที่ติดระหว่างซอกฟัน	✓	๒๔๕	๙๑.๔๒	๒๓	๘.๕๘
๔	ฟันแท้จะซี่ใหญ่กว่าฟันน้ำนม สีขาวเหลืองและเรียงตัวชิดกัน	✓	๒๓๒	๘๖.๕๗	๓๖	๑๓.๔๓
๕	ฟันน้ำนมซี่แรกที่ขึ้น คือ ฟันกราม ตอนอายุประมาณ ๑๑ เดือน	×	๒๑๒	๗๙.๑๐	๕๖	๒๐.๙๐
๖	ฟันผุ เกิดจากการรับประทานอาหารที่ไม่เหมาะสมและร่วมกับการแปรงฟันไม่สะอาด	✓	๒๑๙	๘๑.๗๒	๔๙	๑๘.๒๘
๗	การแปรงฟันวิธีที่ถูกต้องคือ การเอียงขนแปรงเข้าหาขอบเหงือก ๔๕ องศา ออกแรงถูไปมา สั้นๆ ๑๐ ครั้งแล้วปิดปลายขนแปรงไปทางปลายฟัน	✓	๒๔๙	๙๒.๙๑	๑๙	๗.๐๙
๘	ลักษณะแปรงสีฟันที่ดี คือขนแปรงเรียบตรง ขนนุ่ม ขนไม่บาน	✓	๒๒๘	๘๕.๐๗	๔๐	๑๔.๙๓
๙	การใช้ไหมขัดฟัน โดยการลงแรงระหว่างซอกฟันแรงๆ เพื่อให้ทำความสะอาดได้ดีขึ้น	×	๑๙๔	๗๒.๓๙	๗๔	๒๗.๖๑
๑๐	เมื่อเกิดอาการเสียวหรือปวดฟันควรไปพบทันตแพทย์ให้เร็วที่สุด	✓	๒๓๙	๘๙.๑๘	๒๙	๑๐.๘๒

จากตารางที่ ๓ พบว่า นักเรียน โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลาญบางกอก) มีความรู้ด้านทันตสุขภาพ อยู่ในระดับดี ในหัวข้อ ฟันน้ำนมมี ๒๐ ซี่ ฟันแท้มี ๓๒ ซี่ ร้อยละ ๙๖.๒๗ รองลงมาคือ การแปรงฟันวิธีที่ถูกต้องคือ การเอียงขนแปรงเข้าหาขอบเหงือก ๔๕ องศา ออกแรงถูไปมา สั้นๆ ๑๐ ครั้งแล้วปิดปลายขนแปรงไปทางปลายฟัน ร้อยละ ๙๒.๙๑ และ การใช้ไหมขัดฟัน เพื่อเป็นการกำจัดเศษอาหารที่ติดระหว่างซอกฟัน ร้อยละ ๙๑.๔๒ ตามลำดับ

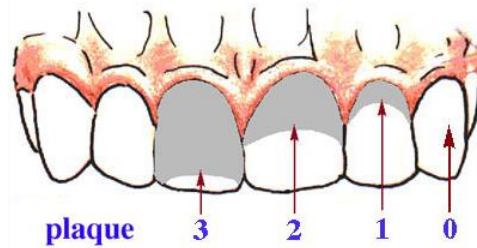
สรุปผลการประเมินความสะอาดของฟันจากการย้อมคราบจุลินทรีย์

การประเมินดัชนีคราบจุลินทรีย์ Plaque Index (Greene and Vermilion, ๑๙๖๐)

การย้อมสีฟัน พิจารณาการติดสี โดยตรวจตัวแทนซี่ฟัน ๖ ซี่ ได้แก่ #๑๖(ด้านใกล้กระดูกแก้ม) #๑๑(ด้านใกล้ริมฝีปาก) #๑๖(ด้านใกล้กระดูกแก้ม) #๓๖(ด้านใกล้ลิ้น) #๓๑(ด้านใกล้ริมฝีปาก) #๔๖(ด้านใกล้ลิ้น) ตามภาพที่ ๑ โดยแบ่งฟันแต่ละด้านออกเป็น ๓ ส่วน ให้คะแนนการติดสีแต่ละส่วนดังภาพที่ ๒

ภาพที่ ๑ แสดงซี่ฟันและด้านที่ใช้ในการตรวจการติดสีที่

ภาพที่ ๒ แสดงคะแนนการติดสีฟัน

- 0 : ไม่ติดสีบนตัวฟัน
- 1 : ติดสีที่ฟัน <1/3
- 2 : ติดสีที่ฟัน <2/3
- 3 : ติดสีที่ฟัน ≥2/3

เกณฑ์การคิดคะแนนดัชนีคราบจุลินทรีย์ Plaque Index (Greene and Vermilion, ๑๙๖๐)

$$\text{ค่า Plaque Index} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนแต่ละด้าน}}{\text{จำนวนด้าน}}$$

ระดับความสะอาด	คะแนน
ดี (Good Oral Hygiene)	๐ - ๐.๖
พอใช้ (Fair Oral Hygiene)	๐.๗ - ๑.๘
แย่ (Poor Oral Hygiene)	๑.๙ - ๓.๐

ตามตารางที่ ๕ แสดงระดับความสะอาดของฟันนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง)

ระดับ/ชั้นปี	ป.๑/๑	ป.๑/๒	ป.๒/๑	ป.๒/๒	ป.๓	ป.๔/๑	ป.๔/๒	ป.๕/๑	ป.๕/๒	ป.๖/๑	ป.๖/๒	รวม(คน)	ร้อยละ
ดี (Good Oral Hygiene)	๑๖	๑๕	๑๖	๑๗	๒๐	๙	๑๓	๕	๑๒	๑๗	๑๘	๑๕๘	๘๐.๖๑
พอใช้ (Fair Oral Hygiene)	๒	๓	๔	๒	๕	๓	-	๑๒	๕	๑	๑	๓๘	๑๙.๓๙
แย่ (Poor Oral Hygiene)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๐	๐

จากตารางที่ ๕ พบว่านักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านสะเตง) ส่วนใหญ่สามารถแปรงฟันได้สะอาดอยู่ในระดับดี(Good Oral Hygiene) จำนวน ๑๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๑ และอยู่ในระดับพอใช้ (Fair Oral Hygiene) จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๙

ตามตารางที่ ๖ แสดงระดับความสะอาดของฟันนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลายูบางกอก)

ระดับ/ชั้นปี	ป.๑/๑	ป.๑/๒	ป.๒/๑	ป.๒/๒	ป.๓/๑	ป.๓/๒	ป.๔/๑	ป.๔/๒	ป.๕/๑	ป.๕/๒	ป.๖/๑	ป.๖/๒	รวม(คน)	ร้อยละ
ดี (Good Oral Hygiene)	๑๙	๑๘	๑๔	๑๖	๑๘	๑๗	๒๒	๒๓	๑๙	๑๕	๒๐	๒๐	๒๒๑	๘๒.๔๖
พอใช้ (Fair Oral Hygiene)	๓	๖	๔	๔	๑	๕	๖	๓	๔	๖	๔	๑	๔๗	๑๗.๕๔
แย่ (Poor Oral Hygiene)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๐	๐

จากตารางที่ ๖ พบว่านักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลายูบางกอก) ส่วนใหญ่สามารถแปรงฟันได้สะอาดอยู่ในระดับดี(Good Oral Hygiene) จำนวน ๒๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๔๖ และอยู่ในระดับพอใช้ (Fair Oral Hygiene) จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๔